

§ 164

Yttrande över LSS-utredningen, SOU 2018:88

Ärendenr 2020/666-1.3.1.5

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar att anta föredraget reviderat yttrande över LSS-utredningen som sitt eget.

Reservation

Jonas Brännberg (RS) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen i Luleå kommun har erbjudits möjlighet att lämna yttrande med synpunkter gällande betänkandet Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen. Utredaren föreslår bl.a. att LSS-utredningen blir en ny lag: lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning. Lagen ska även i framtiden förkortas LSS.

Utredningen har utrett delar av lagen om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS) och assistansersättningen som tillhör socialförsäkringsbalken. Syftet med uppdraget att se över lagstiftningen är att främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. I uppdraget ingår också att skapa en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling av insatsen personlig assistans och att få till stånd mer ändamålsenliga insatser i LSS.

Socialförvaltningens yttrande

Socialförvaltningen ställer sig bakom betänkandet i sin helhet. Socialförvaltningen är positiv till regeringens beslut att även barn ska ha rätt till statlig personlig assistans också i framtiden, samt att inte heller gå vidare med förslaget om schablon med den omfattningen om 15 timmar per vecka som föreslås. Vidare instämmer socialförvaltningen i förslaget att regeringen tillsatt en utredning som har för avsikt att stärka rätten till assistans för personer med psykiska funktionsnedsättningar och att de även fortsättningsvis ska ha rätt till statlig personlig assistans. Socialförvaltningens yttrande i sin helhet bifogas som bilaga.

Socialnämndens arbetsutskott har 2020-10-08 § 71 föreslagit socialnämnden besluta att anta yttrande över LSS-utredningen som sitt eget.

Sammanträdet

Socialförvaltningen föredrar reviderad version av yttrandet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer arbetsutskottets förslag med föredraget reviderat yttrande under proposition och finner att socialnämnden bifaller förslaget.

Dialog:

Socialförvaltningen har främst genomfört dialog om yttrandet med förvaltningschef, chefer och tjänstemän inom verksamhetsområdena.

Bedömning utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Om betänkandet antas nationellt syftar det till en uppdaterad lagstiftning. Den ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund.

Bedömning utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Det nationella målet för funktionshinderpolitiken är att den ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Bedömning utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Beslutet har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Utredningens förslag är att skapa en långsiktig hållbar ekonomisk utveckling och ändamålsenliga insatser i LSS. De nya föreslagna insatserna inom LSS om personlig service och boendestöd för de som ej är berättigade personlig assistans, kan innebära ökade kostnader för kommunen och bör följas upp.

Beslutsunderlag

- Socialförvaltningens yttrande över LSS-utredningen – Översyn av insatser enligt LSS (SOU 2018:88), SOC Hid: 2020.2236
- Sammanfattning av betänkandet – Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen. SOC Hid 2020.1546
- Socialförvaltningens förslag avseende yttrande över LSS-utredningen, SOU 2018:88, SOC Hid: 2020.2235
- Socialnämndens arbetsutskotts protokoll 2020-10-08 § 71, SOC Hid: 2020.2296
- Reviderad version av socialförvaltningens yttrande över LSS-utredningen, SOC Hid: 2020.2357

Beslutet skickas till

Socialdepartementet

Verksamhetschef vård och omsorg

2020-09-24

Yttrande över LSS-utredningen - Översyn av insatser enligt LSS (SOU 2018:88)

Ärende

Socialförvaltningen i Luleå Kommun har erbjudits möjlighet att lämna yttrande med synpunkter gällande betänkandet *Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen*. Utredaren föreslår bl.a. att LSS-utredningen blir en ny lag: lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning. Lagen ska även i framtiden förkortas LSS. Utredningen har utrett delar av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och assistansersättningen som tillhör socialförsäkringsbalken. Syftet med uppdraget att se över lagstiftningen är att främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. I uppdraget ingår också att skapa en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling av insatsen personlig assistans och att få till stånd mer ändamålsenliga insatser i LSS.

Yttrande av utvecklingsområdena i betänkandet SOU 2018:88

Socialförvaltningen i Luleå ställer sig bakom betänkandet i sin helhet. Personlig assistans bör även fortsättningsvis vara ett personligt utformat stöd som utmärks och avgränsas från andra insatser i LSS genom stödets och servicens personliga karaktär där den enskilde har stort inflytande över vem som ger stödet. Vi ställer oss positiva till regeringens beslut att även barn ska ha rätt till statlig personlig assistans också i framtiden, samt att inte heller gå vidare med förslaget om schablon med den omfattningen om 15 timmar per vecka som föreslås. Instämmer med förslaget att regeringen tillsatt en utredning som har för avsikt att stärka rätten till assistans för personer med psykiska funktionsnedsättningar och att de även fortsättningsvis ska ha rätt till statlig personlig assistans.

Habiliteringsersättning

Instämmer i bedömningen och förslag om habiliteringsersättning. Det saknas ett tydligt uttalat lagstöd för utbetalning av habiliteringsersättning vilket är önskvärt för likformig tillämpning i landet. Habiliteringsersättning har troligen ingen avgörande betydelse för att motivera till deltagande i daglig verksamhet men bidrar till att täcka vissa kostnader för att delta, vilket i sig uppmuntrar till att använda insatsen.

Kontaktperson

Instämmer i bedömningen och förslag om att kontaktperson ska kunna ske genom en gruppaktivitet om den enskilde samtycker till det. Om insatsen också skulle innehålla möjligheten till gruppaktivitet kan den bl.a. ge en ökad flexibilitet och ett mer varierat innehåll för den som får stödet.

2020-10-22

Ledsagarservice

Möjligheten till delaktighet i samhällslivet är central och för den som behöver stöd för att klara sig utanför hemmet ska det som i dag ingår i ledsagarservice och vara en del i det stöd som fås genom den personliga servicen. Att bara få stöd för förflyttning t.ex. från hemmet till en fritidsaktivitet, är alltför begränsande och ger inte ett fullgott stöd för att kunna delta i aktiviteter och som krävs för att nå målet om optimal förutsättning till delaktighet i samhällslivet. Personlig service enligt vårt förslag omfattar därför även det stöd som behövs för att utöva de aktiviteter som servicen omfattar. Den som ska besöka simhallen måste t.ex. få stöd för att få faktisk tillgång till bassängen och övriga faciliteter utifrån den enskildes behov.

Avlösarservice

Avlösarservice fyller en viktig funktion för dem som ger omfattande omsorg till närstående och insatsen kan bidra till att förebygga ohälsa för dessa. Instämmer med förslaget att insatsen avlösarservice i hemmet ska benämnas endast avlösarservice och det ska klart framgå att den inte är begränsad till att enbart ges i hemmet.

Rådgivning och annat personligt stöd

Instämmer i förslaget att insatsen rådgivning och annat personligt stöd som ställer krav på särskild kunskap om problem och livsbetingelser för människor med stora och varaktiga funktionsnedsättningar och ska benämnas särskilt expertstöd. (Regionen är ansvariga för verksamheten).

Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år

Vi instämmer i förslaget om insatsen korttidstillsyn för skolungdom. Det vill säga att korttidstillsyn utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov ska benämnas *Förlängd utbildning i fritidshem* och ges till den som när fritidshem inte längre ska erbjudas enligt 14 kap. 7 § skollagen (2010:800) och när den enskilde har behov av stöd för trygghet och sysselsättning eller till närstående för avlastning i omvårdnaden.

Fritidshem ska erbjudas till och med vårterminen det år då eleven fyller 13 år enligt skollagen. Det är bra att regeringen förslår att insatsen bör ingå i skollagen och att det bör ses över vid en eventuell översyn av densamma. En farhåga är om skolan som huvudman kommer att ta sitt ansvar gällande denna insats så den enskildes eller dennes föräldrars behov tillgodoses eller kommer det bli en fråga för socialtjänsten i och med det yttersta ansvaret?

Positivt att förtydliga vid vilken ålder insatsen ska kunna beviljas utifrån vad som är annan huvudmans ansvar. Namnförslaget *Förlängd utbildning i fritidshem* innebär också att det blir en tydligare koppling till syftet med insatsen utifrån vad som står i skollagen 4 kap 7 § gällande fritids.

2020-10-22

Daglig verksamhet

Daglig verksamhet är en insats som för många skapar en meningsfull sysselsättning och ett vardagligt sammanhang. Instämmer att den fortsatt ska ingå i LSS men kan göras mer ändamålsenlig för att i högre grad bidra till personlig utveckling och möjligheter att förvärva och upprätthålla förmågor utifrån egna förutsättningar och önskemål. Den som har utvecklat sina förmågor i daglig verksamhet måste få stöd och möjlighet att hitta ett ordinärt arbete. Arbetsförmedlingen kan behöva särskilda insatser för att undanröja hinder för övergång till arbete och studier för målgruppen.

Ett förslag är att den enskilde ska inom ramen för insatsen daglig verksamhet ha rätt till en inledande kartläggning för att fastställa hur den bäst kan anpassas och utformas utifrån de individuella behoven.

Socialstyrelsen bör få i uppdrag att, i samarbete med Myndigheten för delaktighet, ta fram kunskapsunderlag för hur den dagliga verksamheten kan utformas så att de som står längst från arbetsmarknaden får ökade möjligheter till såväl att förvärva och bibehålla sina förmågor som till delaktighet i samhället.

Nya insatsen personlig service och boendestöd för dem som ej är berättigade personlig assistans.

Utredningen föreslår en ny insats som ska kallas personlig service och boendestöd. Vi är positiva till insatsen boendestöd inkluderat ledsagning. Dock är vi tveksamma till förslaget att insatsen även ska gälla för särskilt boende. Utredningens förslag frångår den tidigare principen om att särskilt boende tillgodoser samtliga behov i boendesituationen. Insatsen blir svår att bedöma och kommer att innebära olika tolkningar hos kommunerna. Förslaget om att insatsen även ska gälla särskilt boende kommer att innebära ökade kostnader för kommunerna.

Luleå den 22/10 2020

Anna Fors
Verksamhetschef Vård och Omsorg
Socialförvaltningen i Luleå kommun